

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej¹⁾ za rok 2023

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem

oświadczam, że w kierowanym przeze mnie dziale administracji rządowej³⁾ – rozwój regionalny:

Część A⁴⁾

- w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

- w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

- nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:

- projektu sprawozdania z realizacji planu działalności Ministra za rok 2023 dla działu administracji rządowej – rozwój regionalny;
- oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2023 złożonych przez członków kierownictwa Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej:
 - Sekretarza Stanu Jana Szyszko – przygotowanego na podstawie oświadczeń częściowych dyrektorów nadzorowanych komórek organizacyjnych Ministerstwa (DKF, DPI, DKP, DIR) oraz kierowników jednostek w dziale (PARP, NCBiR),
 - Sekretarza Stanu Jacka Protasa – przygotowanego na podstawie oświadczenia częściowego dyrektora nadzorowanej komórki organizacyjnej Ministerstwa (DRP),
 - Sekretarza Stanu Macieja Laska, Pełnomocnika Rządu do spraw Centralnego Portu Komunikacyjnego – przygotowanego na podstawie oświadczenia częściowego dyrektora nadzorowanej komórki organizacyjnej Ministerstwa (BCK),
 - Podsekretarza Stanu Moniki Sikory – przygotowanego na podstawie oświadczenia częściowego dyrektora nadzorowanej komórki organizacyjnej Ministerstwa (DZF),
 - Podsekretarza Stanu Konrada Wojnarowskiego – przygotowanego na podstawie oświadczeń częściowych dyrektorów nadzorowanych komórek organizacyjnych Ministerstwa (DPT, DWT i DRC) oraz kierownika jednostki w dziale (CPE), a także dokumentów przedstawionych w ramach nadzoru nad IRMiR,
 - Dyrektora Generalnego Wojciecha Kijowskiego – przygotowanego na podstawie oświadczeń częściowych dyrektorów nadzorowanych komórek organizacyjnych Ministerstwa (DBR, DI, DKN, DZR, BA, BDG, BPB i BZL);
- oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2023 złożonych przez dyrektorów komórek organizacyjnych Ministerstwa, nad którymi bezpośredni nadzór sprawuje Minister (DPA, DP, DPP, DEM, DSR, BM i BWU);

- oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2023 kierowników jednostek w dziale bezpośrednio nadzorowanych przez Ministra (KZN i WPRiS);
- oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za rok 2023 dyrektora Biura Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej;
- protokołu z posiedzenia Zespołu do spraw Kontroli Zarządczej z dnia 13 marca 2024 r.;
- dodatkowych wyjaśnień Dyrektora DPA i przedstawionych przez niego dodatkowych dokumentów w zakresie działań podjętych przez DPA w ramach nadzoru merytorycznego nad KZN.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 25 kwietnia 2024 r.

.....
(miejsowość, data)

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej
/podpisano elektronicznie/

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

[Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.]

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej zostały zidentyfikowane dla DKP oraz jednostek podległych i nadzorowanych, tj. PARP i NCBR.

W DKP samoocena kontroli zarządczej za rok 2023 wskazała m.in. na braki w komunikacji wewnętrznej Departamentu, w tym brak przepływu informacji pomiędzy pracownikami, naczelnikami a dyrektorem Departamentu. Pracownicy zwrócili uwagę na częste zmiany kadrowe, brak informacji o planowanych zmianach i związaną z tym nieprzewidywalność zadań. Połączenie zadań komunikacji i promocji spowodowało, że kluczowe były jedynie zadania związane z obsługą mediową, a nie promocją Funduszy Europejskich. Dodatkowo DKP otrzymał zadania związane z Funduszem Rozwoju Regionalnego, których realizacja w okresie przedwyborczym mogła budzić wątpliwości w zakresie przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania.

W NCBiR słabości kontroli zarządczej w NCBiR zostały zidentyfikowane w następujących obszarach:

- zarządzania zasobami ludzkimi – wysoka rotacja pracowników, w tym kadry zarządzającej, skutkująca utratą wiedzy i doświadczenia;
- organizacji naborów i oceny wniosków o dofinansowanie – utrata wiarygodności NCBiR wynikająca ze stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości w procesie organizacji naboru i oceny wniosków o dofinansowanie w ramach konkursu 1/1.1.1/2022 „Szybka ścieżka – Innowacje cyfrowe” w 2022 r.;
- zarządzania informatycznymi systemami biznesowymi – niedobór w zasobach informatycznych adekwatnych do obsługi zadań NCBiR, mający wpływ na poprawność funkcjonowania Centrum i czasochłonność realizacji zadań.

W PARP słabości kontroli zarządczej zostały zidentyfikowane w obszarach zamówień publicznych oraz zarządzania zasobami ludzkimi, w tym wynagrodzeń pracowników PARP i ich rotacji.

Ponadto wątpliwości budzi ocena funkcjonowania kontroli zarządczej w KZN, w szczególności w kontekście celów działań KZN jakim jest tworzenie warunków do zwiększania dostępności mieszkań i wsparcia budownictwa mieszkaniowego, podczas gdy w świetle dostępnych danych realizacja celu jest niewystarczająca. Słabości kontroli zarządczej w KZN zostały wykryte podczas kontroli w KZN dot. m.in. zamówień publicznych, zarządzania zasobami ludzkimi, rozliczeń dotacji podmiotowej.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

[Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.]

Biorąc pod uwagę postulaty pracowników DKP, złożony został wniosek o rozdzielenie części komunikacyjnej od promocji Funduszy Europejskich; organizowane są i będą spotkania naczelników z dyrektorami, a także spotkania całego Departamentu. Pracownicy informowani są o celach Departamentu, a także o planowanych zmianach zanim one nastąpią.

W 2024 r. NCBiR¹⁾ podejmie następujące działania usprawniające:

- kontynuowanie prac rozwojowych w zakresie modułów LSI 2.0 do uruchomienia konkursów FENG oraz LSI 1.0 w zakresie modułów umożliwiających zapewnienie realizacji procesów NCBiR;
- prowadzenie działań mających na celu optymalizację i automatyzację narzędzia JIRA do obsługi wybranych procesów biznesowych NCBiR;
- aktualizacja procedur i instrukcji wewnętrznych w odpowiedzi na rekomendacje i zalecenia instytucji audytujących i kontrolnych;
- rozwój standardów i procedur dotyczących zarządzania zmianą, utrzymania systemów IT oraz procesów wytwarzania oprogramowania wg normy ISO 27001, w celu utrzymania certyfikacji ISO 27001, które podwyższą bezpieczeństwo cyfrowe organizacji.

W 2024 r. planuje się działania związane ze wzmocnieniem zasobów kadrowych PARP, w tym podniesienie kompetencji w ramach szkoleń oraz dostosowanie wynagrodzeń pracowników PARP do warunków rynkowych. Dodatkowo, usprawniany będzie w PARP proces zamówień publicznych oraz proces oceny wyboru projektów.

W odniesieniu do KZN działania, które będą realizowane w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej zostaną określone po zakończeniu działań audytowych i kontrolnych realizowanych w jednostce i w Ministerstwie (Kontrola NIK: „Wykorzystanie środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa” oraz Audyt Izby Administracji Skarbowej w Łodzi znak: 1001-ICA.520.12.2024.108).

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

[Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.]

W 2023 r. pracownicy DKP zgłaszali pomysły usprawniające pracę Departamentu, w tym poprawę komunikacji i współpracy wewnętrznej, ale nie zostały one wdrożone.

W NCBiR w celu ograniczenia stwierdzonych słabości:

- uruchomiono i udostępniono pracownikom platformę e-learningową oferującą szereg szkoleń,

¹⁾ W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 26 stycznia 2024 r. o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 227) od 6 marca 2024 r. nadzór nad NCBiR sprawuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

począwszy od tematów wprowadzających w organizację oraz tematy ogólne;

- prowadzono działania zespołów roboczych w zakresie zarządzania strategicznego, ryzyka, polityki kadrowej oraz zarządzania projektami i procesami, które przyczynią się do poprawy przepływu informacji w Centrum oraz poziomu kooperacji między działami;
- wypracowano nową strukturę organizacyjną NCBiR (nowy Regulamin Organizacyjny od 01.07.2023 r.) oraz możliwy do zaakceptowania poziom etatyzacji, biorąc pod uwagę zadania działów, w tym konieczność zakończenia i rozliczenia PO IR i PO WER oraz realizację zadań, wynikających z nowej perspektywy finansowej – FENG i FERS.

Zgodnie z informacją przekazaną przez PARP, w 2023 r. wprowadzony został nowy regulamin wynagradzania, zwiększony został limit wydatków na wynagrodzenia osobowe, co wiązało się z przyznaniem pracownikom podwyżek. Wdrożono większość rekomendacji zgłoszonych w wyniku kontroli zewnętrznych, dotyczących systemu zarządzania i kontroli ustanowionego w PARP.

2. Pozostałe działania:

[Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.]

MFIPR (DIR) podczas kontroli dot. konkursu Szybka Ścieżka – Innowacje cyfrowe (nr 1/1.1.1/2022) ustalił, że uchybienia w wyborze projektów do dofinansowania wynikały z błędnego zastosowania przez NCBiR procedur selekcji w tym konkretnym konkursie i nie miały charakteru systemowego. Kontrola ta pozwoliła na wykrycie nieprawidłowości w tym zakresie i pozwoliła skutecznie usunąć skutki naruszenia procedur wyboru projektów przez NCBiR. Wykonanie rekomendacji z audytu tematycznego Instytucji Audytowej (IA) zostanie sprawdzone przez IA. Wydatki z projektów dofinansowanych w ww. konkursie nie będą certyfikowane do Komisji Europejskiej (KE) do czasu zakończenia działań naprawczych Instytucji Zarządzającej i IA. Warunkiem wznowienia certyfikacji jest zaakceptowanie przez KE przeprowadzonych działań naprawczych.

Ponadto, podjęto w Ministerstwie (DPA) szereg działań, które mogły wpłynąć na poprawę funkcjonowania KZN:

- przeprowadzono kontrolę problemową w KZN dot. zarządzania finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania dotacji podmiotowej przekazanej w 2022 r. przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz weryfikację zarzutów podniesionych w liście otwartym pracowników KZN z 29.03.2023 r. Kontrola obejmowała okres: od 2021 r. do 30.06.2023 r. Działalność w przedmiotowym zakresie oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami w wyniku czego wydano zalecenia pokontrolne,
- wnioskowano do KZN o rzetelne przygotowywanie dokumentacji i udzielanie precyzyjnych wyjaśnień, pod kątem weryfikacji ich kwalifikowalności,
- rozpatrzono ok. 70 wniosków Prezesa KZN o udzielenie zgody na dokonanie określonej czynności prawnej przez KZN. Wobec stwierdzanych braków formalnych wnioskowano o ich uzupełnienie lub sprostowanie,
- przygotowywano opinie prawne, m. in. dotyczące interpretacji przepisów ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 527), w tym

materiał informacyjny związany z Rządowym Funduszem Rozwoju Mieszkalnictwa,

- wnioskowano o aktualizację obowiązującego Programu Gospodarowania Nieruchomościami w latach 2022–2024,
- wnioskowano o przekazywanie comiesięcznego raportu, zawierającego informacje dotyczące funkcjonowania społecznych inicjatyw mieszkaniowych oraz gospodarowania przez KZN nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu KZN.

Objaśnienia:

- 1) Minister Funduszy i Polityki Regionalnej kieruje działem administracji rządowej – rozwój regionalny, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej (Dz. U. poz. 2711).
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.